

Programma Duurzaamheid 2024-2027

9 januari 2024

Besluitvorming

Strategisch

Opgave

Coalitieakkoord

Tactisch

Beleid

Programma Duurzaamheid

Operationeel

Uitvoering

Duurzaamheidsagenda

hoog

laag

AMBITIE

100%

snel

langzaam

TEMPO

2040

meer

minder

MIDDELEN

€ 400.000

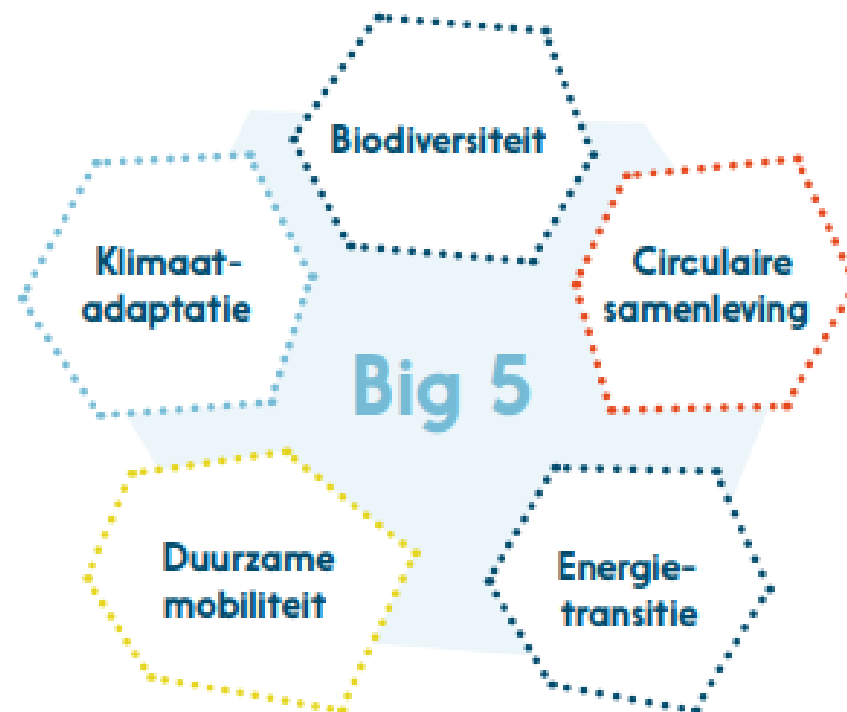
Van programma naar agenda

Programma Duurzaamheid

- Ambitie
- Speerpunten
- Strategieën

Duurzaamheidsagenda

- Activiteiten
- Doelen
- Resultaten
- Planning
- Middelen (capaciteit en budget)

Energietransitie

Ambitie 2040

100% energieneutraal

Speerpunten

Inzetten op energie besparen en verduurzamen van woningen en bedrijven door inzicht, advies en financiële ondersteuning

Opwekken van duurzame energie en ontwikkeling van hernieuwbare bronnen faciliteren

Reductie gemeentelijk energieverbruik en verduurzamen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed

Doelen

- Vóór eind 2026 heeft tenminste 65% van de woningen een energieindex van <1,40 (huurders).
- In 2030 is 20% van de woningvoorraad voorbereid op een toekomst zonder aardgas.
- In 2050 zijn alle woningen aardgasvrij.

- In 2030 een opwek van 2,3 TWh hernieuwbare elektriciteit in deelregio Kop van Noord-Holland.
- Bedrijven adviseren over energie besparen en verduurzamen. Energiebesparing en verduurzaming van bedrijven(terreinen).
- Inzicht in verbruik, opwek en opslag van duurzame energie.

- Voldoen aan de energiebespaarplicht.

Activiteiten

- Wijkuitvoeringsplannen startwijken De Schooten en Zwanenbalg
- Energieloket
- Energieadviezen aan huis
- Energiecoaches
- Warmtecoaches
- Woonlening
- Prestatieafspraken
- Doelgroepenaanpak

- Zon op grote daken, parkeerterreinen en infrastructuur en grondgebonden zon
- Energievisie
- Energiebespaar advies bedrijven
- Regionaal Energieloket Bedrijven 'Ondernemersloket'
- Gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed verduurzamen

Tussenresultaten

- Handelingsperspectief voor woningeigenaren in de startwijken.
- In 2023 hebben 8 warmtecoaches 50 adviesgesprekken gevoerd. In 2023 zijn 2.889 persoonlijke adviesgesprekken gevoerd en is de website 8.902 keer bezocht.
- In 2023 zijn 378 woningverbeterplannen opgesteld.
- In 2023 zijn er 60 leningen verstrekt met rente en 27 leningen zonder rente.
- In 2023 hebben 5 energiecoaches 3.400 huishoudens geholpen met advies en energie besparende producten.
- Handelingsperspectief voor overige gebouweigenaren.

- Monitoring RES-viewer
- Strategisch kader voor realistisch en wenselijk transitiepad op hoofdlijnen.
- In 2023 zijn er 30 energiebespaarscans uitgevoerd.
- Oprichten Ondernemersloket.
- Jaarlijkse monitoring aan de hand van de CO2 prestatieladder.

Duurzame mobiliteit

Ambitie 2040

Meest fietsvriendelijke stad van Nederland en CO2-reductie vervoer gemeentepersoneel

Speerpunten

Verbeteren leefkwaliteit door stimuleren van vitale en gezonde mobiliteit

Bevorderen bereikbaarheid en toegankelijkheid

Bestaande infrastructuur benutten met innovaties in slimme, duurzame mobiliteit

Het verminderen van de CO2-uitstoot van verkeersbewegingen van de gemeentelijke organisatie

Doelen

- Directe en comfortabele doorfietsroutes creëren
- Ontbrekende schakel Julianadorp aanvulling

- Toename fiets- en wandelverkeer (minder auto)
- OV gebruik stimuleren
- Deelmobiliteit stimuleren
- Toename aantal elektrische voertuigen
- Minder sluipverkeer

- Verbeteren infrastructuur

- Verder beperken CO2-uitstoot gemeente
- Cultuurverandering bij medewerkers in woon-werkverkeer

Activiteiten

- Onderzoek doorfietsroutes en looproutes
- Actualisatie fietsbeleid
- Investering in fietsparkeren
- Actualisatie parkeerbeleid

- Quickscan openbaar vervoer
- Onderzoek hub/transferium
- Deelfietsen uitbreiden, deelauto's stimuleren
- Laadpalen uitbreiden en laadinfrastructuur verbeteren
- Aanpak sluipverkeer

- Kennisonderzoek naar innovaties en toekomstige ontwikkelingen mobiliteit
- Samenwerking zoeken met marktpartijen

- Eigen wagenpark duurzaam inkopen
- Stimuleren van gebruik OV- en fiets door gemeentelijke collega's

Tussenresultaten

- Obstakels verwijderen, voorrang op rotondes realiseren.
- Aansluiten bij regionaal fietsnetwerk.
- Fietstunnel station Zuid
- Maatwerk per gebied.

- Vermindering autobewegingen.
- Verkenning randvoorwaarden voor hub/transferium.
- Aantal mobipunten uitbreiden.
- Uitvoeringsregeling kabelgoten, zodat particulieren over straat met eigen elektriciteit kunnen opladen.
- Weren van vrachtverkeer, voetgangers en fietsgebied doortrekken.

- Intelligente verkeerslichten.
- Volgen van aanbod duurzaam vervoer, dat met collega gemeenten wordt gerealiseerd.

- Arbeidsrechtelijke voordeelmaatregelen als OV-reistijd=werktijd, beloning OV-gebruik, voorbeeldgedrag bestuurders organisatie.

Klimaatadaptatie

Ambitie 2040

Klimaatbestendig en waterrobuust

Speerpunten

Ontwikkelen van kennis over Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie verankeren in ons beleid en handeling

Stimuleren bewustwording klimaatadaptatie en initiatieven bewoners en bedrijven ondersteunen

Verzilting in het gebied Koegraspolder zoveel mogelijk tegengaan

Doelen

- Inzicht in kansen, opgaven en prioriteiten met betrekking tot de kwetsbaarheden als opmaat voor een strategie en concrete activiteiten.
- Concrete plannen om de kwetsbaarheden en (prioriteits)gebieden uit de stresstesten te verminderen of voorkomen.
- Verzamen en delen van kennis.

- Het meekoppelen van klimaatadaptieve maatregelen bij ontwikkelingen en daarbij toekomstige schade voorkomen en geld besparen.

- Kennisdeling en bewustwording creëren en inwoners activeren om klimaatadaptieve maatregelen te nemen.

- Vanuit bewonersinitiatieven de omgeving vergroenen.

- Toekomstperspectief voor de Koegraspolder voor waterveiligheidslandschappen.

- Toekomstbestendige agrarische activiteiten verkennen.

Activiteiten

- Onderzoek risicogebieden
- Uitvoeringsplan klimaatadaptatie
- Ontwikkelen kennisbank

- Klimaatadaptieve maatregelen meenemen bij ontwikkelingen

- Activiteiten faciliteren voor inwoners

- Bewonersinitiatieven ondersteunen

- Onderzoek waterveiligheidslandschappen Koegraspolder

- Samenwerking met agrarische bedrijven versterken

- Berging van regenwater voor natuur

Tussenresultaten

- Ontwikkelkaarten geven inzicht in de risico's.
- Uitvoeringsplan voor vijf kwetsbaarheden: verzilting, hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen.

- Bij herinrichting, groot onderhoud en gebiedsontwikkeling passen we direct klimaatadaptieve maatregelen toe.

- In 2023 zijn 171 tegels gewipt.

- Multifunctioneel landschap in afweging met waterveiligheid.

- Structurele oplossing voor verzilting.

- Onderzoek naar manieren om water op te slaan.

Biodiversiteit

Ambitie 2040

Meer dieren en planten en meer soorten

Speerpunten

Vergroten en aaneensluiten van leefgebied inheemse soorten

Verbeteren van (overige) omgevingskwaliteiten

Vroege inbreng van biodiversiteit in ontwerpprocessen

Doelen

- Nulmeting
- Draagvlak creëren voor ontwikkelkeuzes.
- Vergroten en aaneensluiten van leefgebied inheemse soorten.

- In ontwikkelkeuzes worden de omgevingskwaliteiten meegenomen.
- In de isolatieopgave geen schade toebrengen aan beschermde diersoorten.
- Activiteiten die de betrokkenheid en kennis onder onze inwoners versterkt.
- Bij bestaande gebieden wordt aan ecologisch groenbeheer gedaan.

- De groenkaart in de gebiedsvisie vertalen naar natuurwaarde kaart om biodiversiteit te borgen in de ontwerpprocessen.
- Vroege inbreng van biodiversiteit in ontwerpprocessen en borgen in plannen, uitvoering en beheer.

Activiteiten

- Natuurwaardenkaart opstellen
- Kennisontwikkeling delen met partners
- Natuurvriendelijke oevers ontwikkelen

- Gebiedsspecifieke biodiversiteit stimuleren
- Soorten Management Plan (SMP) opstellen
- Initiatieven van bewoners faciliteren
- Ecologisch groenbeheer toepassen

- Groenkaart in gebiedsvisies opnemen
- Stroomlijnen van organisatie en beleid

Tussenresultaten

- Abonnement op Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD).
- De natuurwaardenkaart publiekelijk toegankelijk maken.
- Waar mogelijk ervoor zorgen dat de relatie tussen groen en water wordt versterkt.

- Soorten en locaties afstemmen op lokale omstandigheden zoals windrichting, bodem- en waterkwaliteit.
- Percentage inwoners dat deelneemt aan initiatieven op gebied van biodiversiteit ten opzichte van totaal.
- Het percentage openbaar groen dat ecologisch wordt beheerd.

- Integraal werken versterken door werkprocessen te optimaliseren tussen de afdelingen Ruimte, Openbaar Gebied en Wijkbeheer.

Circulaire samenleving

Ambitie 2040

Kringlopen zijn gesloten

Speerpunten

Ontwikkelen van vakkennis over grondstofstromen

Circulaire samenleving onderdeel maken van gemeentelijk beleid

Bevorderen samenwerking markt voor circulair gedrag bij inwoners en ondernemers

Doelen

- Inzicht in de vervolgstappen voor effectief hergebruik van grondstoffen.
- Vergroten van kennis en ondersteunen van lokale projecten.
- Inzicht in grondstofstromen: herkomst, gebruik en verwerking
- Overzicht van financiële steun voor inwoners en ondernemers vanuit de gemeente, provincie en het Rijk

- Minder restafval door maatregelen als tegengaan zwerfafval en bijzettingen, uitrol inzameling binnenstad en hoogbouw.
- In 2028 is circulair onderdeel van aanbesteding en inkoop < € 100 000.
- Reductie stroomverbruik door Ledverlichting toe te passen in de openbare ruimte.

- Inzicht in (en wegnemen van) belemmeringen, laagdrempelig contactpunt voor ondernemers.
- Hoogwaardige recycling.
- Enthousiasmeren, nieuwe initiatieven aanmoedigen.

Activiteiten

- Nulmeting
- Pilotprojecten
- Organiseren inspiratiesessies
- Onderzoek naar subsidies

- Actualisatie van het afvalbeleid
- Stappenplan circulaire inkoop
- Openbare Ledverlichting

- Inspiratiesessies
- Contractafspraken met HVC
- Circulaire activiteiten promoten

Tussenresultaten

- Identificatie van de belangrijkste waardeketen in Den Helder. Inzicht in grondstofstromen: herkomst, gebruik en verwerking.
- Aansluiten kennisplatform en zelf ervaring opdoen, zoals bij inrichting nieuwe stadhuis, bouw station Zuid en Tillenhof, Stichting Helderse uitdaging.
- Best practices en ervaringen delen.
- Ondernemers en inwoners steunen bij initiatieven die bijdragen aan circulaire economie ambities.

- Inzet op VANG-doelstellingen, zwerfafval en bijzettingen voorkomen, inzamelen van restafval op afstand.
- Ervaring opdoen met inkopen tot € 100.000,-.
- Duurzame energie inkopen via contractpartner HVC.

- In overleg met ondernemers komen tot aanpak circulaire samenleving.
- Verbetering afvalbeleid met grondstof-stroom-analyse.
- Aanpak samenwerking met ondernemers, inspiratiesessies ondernemers en inwoners, lokale reststromen inzichtelijk maken, successen delen, Week van de circulariteit.

Op weg naar een duurzaam Den Helder

CO₂-uitstoot en broeikasgas-emissies mobiliteit maximaal teruggebracht
volledig circulaire economie
halvering van de ecologische voetafdruk
Nederland is klimaatadaptatief ingericht
volledig voldoen aan de Vogel- en Habitatrichtlijn
Landelijke ambitie 2050

Energietransitie

- Verduurzamen van woningen met advies en financiën voor energiebesparende maatregelen.
- Opwekken van duurzame energie en ontwikkeling van hernieuwbare bronnen faciliteren.
- Reductie gemeentelijk energieverbruik en verduurzamen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed.

Duurzame mobiliteit

- Gezonde mobiliteit binnen Den Helder stimuleren.
- Betere bereikbaarheid en toegankelijkheid.
- Huidige infrastructuur beter benutten met innovaties in slimme, duurzame mobiliteit.
- CO₂-uitstoot door gemeentelijke organisatie verminderen.

Biodiversiteit

- Vergroten en aaneensluiten van leefgebied inheemse soorten.
- Vroege inbreng van biodiversiteit in ontwerpprocessen.
- Verzilting Koegraspolder tegengaan.

Een dijk van een programma voor 2040

Den Helder staat voor grote opgaven. Samen werken we toe naar een energie- en klimaatneutrale samenleving met een circulaire economie. We richten ons op vijf duurzaamheidsthema's en formuleerden de speerpunten die richting geven aan onze ambities. Stap voor stap, steen voor steen maken we Den Helder duurzaam!

Energietransitie

100% energieneutraal

Circulaire samenleving

de kringlopen zijn gesloten

Klimaatadaptatie

klimaatbestendig en waterrobuust

Duurzame mobiliteit

meest fietsvriendelijke stad van Nederland

Biodiversiteit

meer dieren en planten en meer soorten

Klimaatadaptatie

- Blijvende kennisontwikkeling.
- Doorvoeren in beleid en handelen.
- Stimuleren bewustwording en gedrag bij bewoners/bedrijven.

Circulaire samenleving

- Ontwikkelen van vakkennis en creëren informatiedatabase.
- Circulaire samenleving is onderdeel van gemeentelijke organisatie.
- Bevorderen van samenwerking met de markt en circulariteit bij ondernemers/bewoners stimuleren.

Begroting en dekking

Activiteiten	Co-financiering	2024	2025	2026	2027
Algemeen					
Communicatiecampagnes	Provincie	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Taskforce Duurzaamheid		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Energietransitie					
Transitievisie Warmte 2.0	Rijk			€ 30.000	
Warmtecoaches	Provincie	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Wijkuitvoeringsplannen	Provincie	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Isolatie aanpak	Rijk	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Adviezen en ondersteuning particuliere eigenaren	Provincie	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Woonlening		€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000
Doelgroepenaanpak (overige gebouwen)		€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Energiebespaar advies bedrijven	Provincie	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Regionaal Energieloket Bedrijven 'Ondernemersloket'	Provincie	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed verduurzamen		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Klimaatadaptatie					
Onderzoek risicogebieden		€ 30.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Bewonersinitiatieven ondersteunen		€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Onderzoek waterveiligheidslandschappen Koegraspolder	Provincie	€ 20.000	€ 20.000		
Biodiversiteit					
Soorten Management Plan	Rijk en provincie	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Natuurwaardenkaart		€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000
Begroting		€ 1.763.000	€ 462.000	€ 447.000	€ 417.000
Dekking		€ 1.780.000	€ 580.000	€ 400.000	€ 400.000

Bestuurlijke Termijnkalender

Activiteit	2024				2025	2026	2027
	Q1	Q2	Q3	Q4			
Algemeen							
Taskforce Duurzaamheid		■					
Energietransitie							
Transitievisie Warmte 2.0						■	
Wijkuitvoeringsplannen De Schooten en Zwanenbalg					■		
Isolatie aanpak				■			
Woonlening		■					
Duurzaam Rondkomen 2.0	■						
Prestatieafspraken woningcorporaties	■						
Doelgroepenaanpak					■		
RES 2.0		■					
Energievisie		■					
Regionaal Energieloket Bedrijven 'Ondernemersloket'				■			
Klimaatadaptatie							
Uitvoeringsplan klimaatadaptatie				■			
Biodiversiteit							
Soorten Management Plan (SMP)				■	■	■	■
Duurzame mobiliteit							
Actualisatie fietsbeleid	■						
Actualisatie parkeerbeleid	■						
Quickscan openbaar vervoer				■			
Deelfietsen uitbreiden, deelauto's stimuleren				■			
Aanpak sluipverkeer					■		
Eigen wagenpark duurzaam inkopen					■		
Circulaire samenleving							
Actualisatie afvalbeleid					■		
Contractafspraken HVC	■						

Planning

Wat vooraf ging in 2023

Jan. – juni	Integrale aanpak contouren Programma Duurzaamheid
Juni	Presentatie in het college en beeldvormende raadsvergadering
Sept. – okt.	Ingesprek.denhelder.nl • Stellingen bewoners en ondernemers• Stellingen commissie- en raadsleden
17 oktober	Duurzaamheidscafé met commissie- en raadsleden

Besluitvorming in 2024

9 januari	College
29 januari	Commissie
12 februari	Raad